



# Het Transmuraal Formularium

**Dit jaar zijn de eerste hoofdstukken van het Transmuraal Formularium Maastricht-Heuvelland live gegaan. Iedereen die medicatie voorschrijft kan nu online gebruikmaken van de medicamenteuze adviezen van de Werkgroep Doelmatig Voorschrijven voor de behandeling van COPD, astma, diabetes en cardiovasculair risicomanagement (CVRM). De bestaande long- en diabetesformularia zijn hiervoor vernieuwd en in het Transmuraal Formularium geïntegreerd. Daarbij is een nieuw formularium voor CVRM opgesteld, een handreiking voor orale antistollingsmiddelen volgt spoedig.**

De eerste aanzet voor het Transmuraal Formularium Maastricht-Heuvelland is in 2016 gezet met de ontwikkeling van het Longformularium. Longartsen, huisartsen, verzekeraar VGZ en zowel ziekenhuis- als openbare apothekers hebben hierin eenduidig vastgesteld met welke medicamenten een betere kwaliteit en therapietrouw tegen een concurrerende prijs kon worden bereikt. “Het Longformularium betrof de geneesmiddelen die gebruikt worden bij patiënten met COPD en astma”, blikt Robert Willemsen terug. Hij maakt vanuit de eerste lijn deel uit van de Werkgroep Doelmatig Voorschrijven. “Aanleiding voor de wens om met een formularium te werken, was de gezamenlijke constatering dat er veel verschillende middelen én toedieningsvormen op de markt waren. De kwaliteit zou verbeteren als de hele keten dezelfde, overzichtelijke selectie van middelen zou voorschrijven, leveren én uitleggen. Tevens verwachten we kosten te besparen, want als middelen goed genoeg en gelijkwaardig waren, mocht de prijs de doorslag geven.”

**Ervaring** Van het Longformularium hebben we geleerd wat het

effect van voorschrijven conform formularium is”, vervolgt Robert. “Na de introductie zagen wij bijvoorbeeld dat zo’n nieuw concept wel als een goed idee kan worden ontvangen, maar dat niet iedereen ermee aan de slag gaat. Stelselmatig hebben we de drempels aangepakt om de eenduidige werkwijze die wij met het formularium nastreven, te integreren in de transmurale samenwerking. Formulariummedicatie gaat al vanaf het begin bijvoorbeeld niet ten laste van het eigen risico van de patiënt. Het Longformularium is geïntegreerd in het elektronisch voorschrijfsysteem van de huisarts, en huisartsen worden bij het behalen van bepaalde percentages voorschriften conform formularium beloond. Gaandeweg zagen we dat het formularium steeds meer werd opgevolgd en dat patiënten de kwaliteitsslag erkennen en waarderen.”

**Eén digitaal naslagwerk** “Een soortgelijke exercitie als bij het Longformularium is herhaald bij de samenstelling van het CVRM-formularium”, vervolgt Liesbeth van de Ven. Zij maakt namens de apotheek van het MUMC+ deel uit van de Werk-

## PERSOONLIJK

*Van links naar rechts:*

*Dr. Floris Vanmolkot is internist en klinisch farmacoloog in het Maastricht UMC+.*

*Drs. Liesbeth van de Ven is apotheker en klinisch farmacoloog in het MUMC+.*

*Drs. Robert Willemsen is kaderhuisarts astma-COPD en hart- en vaatziekten en werkt in huisartsenpraktijk Nazareth in Maastricht. Zij maken deel uit van de Werkgroep Doelmatig Voorschrijven die het Transmuraal Formularium Maastricht-Heuvelland ontwikkelt.*



# Maastricht-Heuvelland is een feit

groep Doelmatig Voorschrijven. “Ook dit tweede formularium is breed omarmd. In de werkgroep werd op een gegeven moment daarom geopperd om naar het voorbeeld van het Formularium Nijmegen en dat van Asten als vervanging van al die losstaande formularia één Transmuraal Formularium op te stellen. Tegelijk zijn we gestart met het vullen van meer indicaties met transmurale afspraken tussen de eerste en de tweede lijn. Als eerste hebben we voor de diagnosegroep CVRM de indicaties ‘hypertensie’ en ‘hypercholesterolemie’ transmuraal uitgewerkt en inmiddels online geplaatst. Hierna staan op ons wensenlijstje een formularium voor orale antistollingsmiddelen en voor pijnstilling en antibiotica. Voor de laatstgenoemde willen we eerst de voorschrijfcijfers bestuderen, om te beoordelen of het de moeite waard is om hier transmuraal afspraken over te maken. Stap voor stap vullen we het Transmuraal Formularium zo met adviezen voor eenduidige en doelmatige medicatie.”

Huisartsen in de regio Maastricht-Heuvelland hebben in hun voorschrijfsysteem toegang tot het formularium, specialisten in het Maastricht UMC+ ([via mumc.transmuraalformularium.nl](http://via.mumc.transmuraalformularium.nl)). Liesbeth: “We hopen dat de keuzes die de Werkgroep Doelmatig Voorschrijven bij de samenstelling van het Transmuraal Formularium heeft gemaakt breed gedragen worden. Dat een zo groot mogelijke groep artsen er gebruik van maakt én dat ook specialisten in opleiding en coassistenten er tijdens hun opleiding ervaring mee opdoen. Dat zij bekend worden met het maken van

keuzes en formularia leren gebruiken. Floris Vanmolkot, internist en klinisch farmacoloog in het MUMC+, vult aan: “Het zou fijn zijn als het gebruik van het Transmuraal Formularium ervoor zorgt dat patiënten die van eerste naar tweede lijn gaan en omgekeerd worden behandeld met medicatie waarmee zowel de huisarts als de specialist ervaring heeft.” Liesbeth: “We horen nog wel eens het vooroordeel dat de keuzes louter op basis van kosten gemaakt worden. Bij het Long- en Diabetesformularium zijn de kosten echter alleen doorslaggevend geweest voor de keuze tussen middelen, wanneer de kwaliteit gelijkwaardig was. Bij de nieuwe formularia spelen kosten geen rol, omdat het merendeel van de medicatie generiek beschikbaar is en de prijsverschillen klein zijn. Hierin is het bij de beoordeling van de voorkeursmiddelen sec op basis van effectiviteit (ook langetermijnstudies), bijwerkingen, kosten, gebruiksgemak, risico op interacties, kinetiek (nier- leverfuncties, klaring) en multi-registratie indicatie gebleven. Conform formularium voorschrijven is voorschrijven volgens een goed doordacht, eenduidig stramen. Samen dragen we zo bij aan een goede kwaliteit van zorg en kunnen we deze zelfs fundamenteel verbeteren. Dat werkt heel erg goed en uiteindelijk het beste voor de patiënt.”